

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate.

Ziar independent

Funcționarii.

În sfârșit după multe lupte și frământări, — funcționăria din slujba Statului românesc, pare că va avea pragmatika sa normativă. Statutul, pentru care atât de bravi și cu multe sacrificii au luptat — Parlamentul a luat în discuție pe zina de ieri proiectul alcătuit de către guvern și până la apariția acestor rânduri se poate ca el să fie și votat.

Așadar, — corpul slujbașilor publici, a reperțat unul dintre succesele care nu sunt numai ale lui ci este și o isbândă a progresului social. Se poate că statutul care se discută să nu fie ideal și îi credem pe aceia cari îl atacă, între aceștia întreaga opoziție și un autorizat om al cuvintelor sincere și desinteresate, dl N. Iorga.

Dar el este un început și nu este îngăduință funcționării să-l primească cu alt sentiment decât acela al satisfacției depline. Fiindcă modificări ulterioare și adăugiri noi i-se pot face și după ce, pus în aplicare, în cursul vremii va putea fi experimentat.

Din acest prilej — ofițarii publici vor trebui să-și dea seama de ceea ce pot și trebuie să însemne în societate atunci când sunt bine organizați și luptă conștient... Ei vor izbândi, așa cum au reperțat victoria în cazul de față.

Și de sigur că ei o merită.

Muncitori harnici, plini de răbdare cu însușiri de suflet și inimă, rare și prețioase așa cum le aveau doar vechii ostași ai datoriei din cetatea latină... Roma latinilor, — funcționarii noștri

sunt pilastrii cari susțin temelja Statului. Retribuții insuficient și neputându-se lua la întrecere nici cu bancherul internațional, nici cu speculantul cosmopolit, în locuri și prilejuri ce înseamnă cinștire, ei lipsese. Fiindcă modesti, se mulțumesc cu biroul actelor soei și cu cămăruțele unei case simple, ce adăpostesc familiile lor. Dar munca mare le place. În ore matinale deja și în târziu ore de seară trecând pe sub ferestrele cătenui birou zărești lumină înăuntru și la masă capul plecat în hârtii... Sunt cinștiți mai presus de toate. Fiecare dintre ei este un erou: Cu lefurile pe hui înainte deja propriite, cu hainele în amanet și cu gânduri de mizerii, cu cari viața lor este în continuă migrenă, ei sunt totuși oameni cari au privirea sigură, pătrunzătoare și deschisă. Și până în adânc îți arată sufletul integru.

Oamenii aceștia, merită fără îndoială, să li-se asigure prin lege noranele și drepturile lor în funcțiune.

Un funcționar care și-a dat o viață întreagă vloga și puteri, tinerețe și suflet risipite în hârtiile oficiale, desigur că are dreptul la respect și la viitorul asigurat prin lege care îl face înamovibil și îi pregătește o bătrânețe trăită în tănuă.

La rândul lor funcționarii să nu uite că au datoria de a se încadra perfect în marginile acestui statut: nu numai în mod mecanic, ci sufletul întreg. Fiindcă statutul este întâiul ce va îmbrățișa funcționarii publici de toate categoriile și din întreaga țară. El va fi și funcționarii însuși trebuie să-l folosească în a deveni un puternic și activ mijloc de unificare deplină.

Și cum — aceeași funcționărie va avea a-

ceeași viață organică se impune ca să se asimileze complet: și funcționarii regiunilor ungurese — rămași aci la noi — și slujbașii unui regim boeresc — de diurolo. Din aceste două categorii va trebui să se formeze adevărata tagmă a slujbașilor: independenti, ai statului și pentru națiune. (t. v.)

Artiștii Teatrului Național din Cluj în turneu de propagandă.

— Reprezentațiile din 11 și 12 c. la Acad. —

După cum s'a anunțat în coloanele acestui ziar, Direcțiunea Teatrului Național din Cluj, organizează un frumos turneu de propagandă în principalele orașe din Ardeal.

În zilele de 11 și 12 Iunie a. c. vor avea loc două reprezentații, în orașul nostru, în Teatrul Orășeneșc.

Se vor juca: „Extemporalul”, comedie în 3 acte de Sturm, localizată de P. Gusti și „Oh! Bărbatii”, comedie în 3 acte, tradusă de Haralamb Lecca.

Începutul la orele 9 seara. Bilete de vânzare la Librăria Diecezană și în seară reprezentațiilor — la cassă.

— Azi, Sâmbătă orle 3 d. a. Academia Română va ține o ședință solemnă sub prezidenția principelui moștenitor, când marele nostru prozator Mihail Sadoveanu își va rosti discursul de recepție la care va răspunde dl prof. G. Bogdan-Duică.

Noul academician va vorbi despre „Literatura Populară”.

Gheorghe Coșbuc.

— Discurs de recepție rostit de dl Octavian Goga în ședința „Academiei Române” la 30 Mai 1923. —

Zilele pe care le trăim astăzi sunt pline de emoții. Sub ochii noștri, de câțiva ani se țese istoria neamului, svăcnind palpitările ei de fiecare clipă cu o putere necunoscută încă. Sunt generații privilegiate în viața tuturor popoarelor, cărora le este dat să primească roadele unor îndelungi acumulari de energii și în a căror fericire fulgerătoare se răsplătesc veacuri întregi de amărăciune. Noi suntem o asemenea generație, pe care destinul acestui neam a dăruit-o cu mâinile amândouă, făcând-o să vadă împlinirea gândului urzit în suferințe de-o mie de ani...

Unitatea națională de astăzi este încoronarea unei opere de străduinți necurmate. Ea a venit ca o rezultantă a frământărilor de ieri, ca o consecință logică a unui proces normal de evoluțiune, un ultim acord într-o sbuciumată simfonie. Trecutul din a cărui elaborare continuă s'a desprins această strălucitoare isbândă târzie e întunecat și trist. Neamul nostru și-a răscumpărat în cursul vremii existența, pe prețul unor jertfe și încordări mari. După gloria proaspătă de tinerețe, în comună de

razele legendei, vitregia sortii l'a fărâmițat sub diverse stăpâniri streine, tot atâtea pietre pe pieptul lui, care i-au oprit respirația liberă, veacuri de-arândul. Granitele, înșefte în închieturile acestui organism din copilărie, au durut ca niște piroane în carne și au fost mai primejdioase ca orice boală vremelnică, fiindcă au stânjenit în permanentă creșterea unui trup viguros. Am trăit perioade tulburi de apăsare, sub loviturile lor ar fi putut ușor să intervie stângerea noastră. Totdeauna însă, cu rezistența îndârjită a sănătăților robuste, masele românești de pretutindeni au păstrat și în cele mai oropsite zile, instinctul sigur al unei înrudiri organice. Unitatea de suflet ni-s'a menținut astfel fără știrbire de-alungul vremii. Ca la un lac cu adâncimi mari, vițorele au băut valurile dela suprafață și au pătat adese oglinzile lor în alvia de jos însă unda a rămas limpede și pură. Trebuia, pe lângă această frățietate a păturii populare, trebuia și conștiința unității de aspirații, eroul care smulge gândul din amortire și-l fortifică, trâmbita fermecată auzită să răscolască energiile și să le însirne în linie de bătae, trebuia o sinteză a solidarității militante, un foc pururea treaz care arde pe culme vestind tuturor că în văile din prejur lupta se ține încă. Acest fluid miraculos din care beau forțele creatoare ale tuturor opri-

matilor a fost și la noi ca și în alte părți: literatura.

S'a zis cu drept cuvânt, că la începutul oricărui mișcări de libertate e o poezie, — la începutul tuturor biruințelor mari ale revendicărilor naționale, un mare triumf literar. E un profund adevăr în această axionă eurentă. Literatura a fost totdeauna o energie procursoare, în câmpul ei s'au adunat mai întâi și au cerut cuvânt puterile latente ale unui popor, indicând prin proporțiile lor raza de întindere a măririlor viitoare. În acest chip Iliada lui Homer a luminat înaintea Athenei lui Pericle, gloria lui Dante s'a ridicat ca un stâlp de foc înaintea strălucirii lui Lorenzo de Mediceis, orizonturile nemărginite ale lui Shakespeare au avansat cercirile coloniale ale Englierei și astfel, urmând o orânduală consacrată, nu este numai o întâmplare că România unită, Sire, româregirca solu-lui național sub sceptrul Majestății Voastre, nu s'a putut îndeplini decât după ce gândul românesc s'a sbătut în avânturi înfrigurate, după ce poezia cu culmile ei eterne a săvâșit logodna, dându-ne de-o parte geniul lui Eminescu și de alta paginile noperitoare ale lui Gheorghe Coșbuc.

Ardealul nostru în acest sbucium istoric al neamului a trăit printr'un popor de tărani.

Cu ocazia
sezonului
de vară ::

Suc. V. Missir Fii & Co. S. A. Arad

a pus în vânzare dela 1 Iunie mari cantități de Eponjuri marchizeturi, fulanuri panamale marochinuri și diferite alte articole precum și încălțăminte cu prețuri foarte reduse.

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

Despre școală.

„Adevărata renaștere a unui popor începe cu tinerimea sa; adevărata decadentă tot de acolo începe.”

(S. MEHEDINTI).

Adevărul celor cuprinse în acest „motto” nu poate fi pus de nimeni la îndoială. Întrucât școala este usa culturii și a educației, ar trebui condusă așa fel încât să contribuie în mod puternic la renasterea poporului și la combaterea decadentiei.

Imprejurările, prin care țara noastră a devenit mare, unitară și puternică, sunt atât de însemnate și de hotărâtoare pentru existența noastră națională și pentru viitorul nostru, încât oricare român cu dor de neam este dator să se ocupe cu tot dinadinsul de importanta problemă, cum am putea pregăti tinerimea noastră pentru marea luptă ce o așteaptă în viitor și cum am putea dezvolta conștiința morală și națională în toate părțile poporului românesc.

Conștiința morală și cea națională numai încetul cu încetul se pot dezvolta, fiind turnate oarecum picătură cu picătură în inima tinerimei din cea mai fragedă vârstă.

„Trebuințele sufletesti nu se creiază, ci se formează”, spune marele om de stat și neasemănatul profesor d. N. Iorga. Cultura, evident că este o trebuință sufletească, care ia ființă și se dezvoltă numai și numai prin școală, și pentru formarea sau dezvoltarea ei ne trebuie oameni, care să înțeleagă adevăratul rost al școlii și al viitorului neamului nostru.

În adevăr se observă un foarte mare progres în cultura noastră. Cu o sută de ani în urmă eram un popor de analfabeci; cărțurarii se puteau număra pe degete. Dacă istoria noastră românească n'ar avea înregistrate atâtea zguduiri câte le-am avut în trecut, cu atâtea năvăliri de barbari, cu atâtea stăpâniri străine, cu atâtea nevoi...; dacă în drumul progresului am fi pornit-o odată cu popoarele apusene și am fi mers simultan pe același drum pe care au mers ele, evident că am fi unul din cele mai civilizate popoare din lume! Astăzi — cu toate piedecile întâmpinate — avem savanții noștri — unii ridicați din inima poporului de jos — cu care ne mândrim și care contribuie la înaintarea științei și

Vrăjmășia stăpânilor străine care și pusese ca țintă desființarea noastră, ne-a supus unei despoeri metodice, vremuri îndelungate. Clasa conducătoare ne-a absorbit-o elementele dominante, biserica a tângit în umbră sub persecuții răsnoase, școala nu ne-a împărtășit cu binefacerile ei. Nu ne-a rămas decât țărâmul rob al glicii, seculuit de regimul „Aprobatorilor și Compilatelor” sub principii Transilvaniei, această „misera plebs contribuens” răzlețită prin satele de munte și de câmpie și devenită mai târziu un rezervor de forțe risipite, când de dragul politicii din Burgul de la Viena, când de năzuințele recente ale imperialismului unguresc. Într-o vreme când cele două principate dunărene, cu tot cortegiul de mizerii al vasalității turcești, aveau totuși o pătură conducătoare de stat și un impuls de civilizație proprie, în Ardeal, românismul nu trăia decât în cadrul unei vieți patriarhale. Acoastă izolare a iobăgimei noastre însă, venuri de-arândul, s'a prefăcut într-o cetate nepătrunsă a apărării naționale. Oropsii plugari și ciobani s'au retrănsat în părăsirea lor, și o mie de ani, păstrându-și datinele, cântecele, superstițiile, torcând firele de argint ale legendelor din străbuni înfiorându-se de tainele naturii care-i înfășura în mrejele unui fermecător panteism, ei au trecut neatins din generație în generație patrimoniul sufletesc specific al rasei. În acest chip asperitatea soției s'a transformat în supremul nostru scut, conservându-se o puritate de sânge intactă în toate nuanțele ei și păzită de neajunsurile oricărui contact străin, ca un tezaur acoperit de ruine. Vișorul vremii în Ardeal a trecut astfel, ca toate furtunile, bătând culmile, frângând crestele copacilor, dar lăsând nemisicate și în deplina lor podobă firișoarele de iarbă.

(Va urma).

progresului universal. Astăzi avem instituții cu care se mândresc și popoarele vechi în cultură. De unde am răsărit? Nu din neamul nostru, care, cu o sută de ani în urmă era cu totul străin de cultura și civilizația de care se bucurau atunci popoarele apusene? Acești savanți și aceste instituții de mare valoare dau dovezi că avem dreptul să ne mândrim și față de noi și față de celelalte nații.

Poporul nostru, în întregime, are aptitudini către progres; trebuie însă ajutat și susținut în progresul său. În acest scop acția, cărora le este incredințată conducerea destinului acestei țări, trebuie să urmărească cu toată dragostea și cu deplină seriozitate mersul dezvoltării noastre în actuala formațiune a sufletului românesc.

Și oarecum inima poporului este formată din masa generală a țărănimii, de sigur că cei ce au mult de luptat în formarea culturii și civilizației poporului, sunt preoții și învățătorii, întrucât ei fac începutul; un proverb popular zice: „Începutul îi arevoe, urma vine dela sine”.

Mai ales acum când trăim în vremuri atât de critice, când importanța educativă a sentimentului religios și a sentimentului național au scăzut într-o câtva, preoții și învățătorii ar trebui să aibă voiață de fier în activitatea lor, întâmpinată de foarte multe și mari obstacole. Se știe că din sentimentul religios pornesc apoi conștiința datoriei, supunerea către legi, sentimentul de demnitate, fără care nu ne putem închipui nici patriotism adevărat, nici iubire de neam.

Școala, întocmai ca biserica și ca armata, ar trebui condusă în toate amănunțele ei așa fel încât să reze oameni disciplinați, ordonați, exacti, conștiințioși și întotdeauna preocupați de interesele țării și de demnitatea națională.

Ce folos însă că de multe ori aceste sentimente rămân sterile, lipsite de rezultate satisfăcătoare și nu ne duc la nici o țintă bine definită câtă vreme urmăm proceduri nepotrivite cu împrejurările în care se află azi poporul român!

Deci, ar trebui mai mult zel din partea preoților și învățătorilor, mai multă pregătire, mai serioasă îndrumare, dacă vrem să ajungem idealul.

Pentru atingerea scopului, idealului, trebuie pregătit sufletul și inima fiecărui individ, pentru ca să poată primi sămânța binelui, frumosului și adevărului moral. Iar școala noastră când se adresează la suflete nepregătite, seamănă în pământ necultivat. Mai înainte de a arunca sămânța în sufletul tinerimei, acel suflet trebuie pregătit și curățit ca ogorul de buruieni, de toate relele pornirii și deprinderii, ferit de toate înrăuirile primejdioase întregii societăți și trebuie îndrumat spre a putea primi ceea ce este bun.

Dacă tinerii primesc adevărata instrucțiune și educație, intrati mâine, poimăne în școala publică, vor deveni oameni de caracter și cetățeni de sine stătători; ei vor înțelege că iubirea de neam și progresul țării nu se manifestă prin vorbe desarte, ci prin a-și împlini cum se cade datoria, fiecare în cercul activității sale individuale, ceace ar însemna o renaștere individuală. Iar această renaștere a poporului nostru e cu puțință numai când școala va fi la înălțimea ei, căci, bună fiind, ne va da preoți buni, evlavioși și înștruiți, profesori demni de înalta lor misiune, ofițeri și soldați bine îndrumați și însuflețiți pentru apărarea demnității neamului, magistrați integri, funcționari conștiințioși de datoria lor, precum și buni cetățeni.

Aruncând o privire generală asupra întregului învățământ din timpurile actuale, am avut de spus cele așternute pe hârtie până acum; îmi rezerv dreptul a-mi exprima și câteva constatări asupra înrăuirilor școlii, foloasele locuitorilor de pe urma școlii și felul de activitate al învățătorilor.

NICOLAE GOLEA.

Cețiți

și răspândiți

„TRIBUNA ARADULUI”

Telegrame.

D. N. Iorga a hotărât să revină asupra demisiilor sale.

BUCUREȘTI. După „Neamul Românesc” d. N. Iorga este hotărât să revină asupra demisiunii sale dela Universitate, după ce studenții au hotărât să reia regulat cursurile.

Nouii membri onorari ai Academiei Române.

BUCUREȘTI. — În ședința de ieri a Academiei Române, dnii primministru I. Brătianu și generalii Averescu și Presan, au fost aleși membri onorari.

Se contestă alegerea episcopilor Triteanu și Duma.

BUCUREȘTI. — Ziarul „Dimineata” este înformat, că Sf. Sinod găsim insuficientă pregătirea academică a noilor episcopi Triteanu și Duma, va cere guvernului să anuleze aceste alegeri.

Dnii V. Brătianu va pleca la Paris.

BUCUREȘTI. — Ministrul de finanțe dnii V. Brătianu va pleca peste câteva zile la Paris, unde va urma tratative în chestiunea bonurilor de tesaur și în alte importante chestiuni economice.

Chestiunea Basarabiei în Camera franceză.

PARIS. — Într-una din ședințele viitoare Camera franceză va avea în desbatere proiectul de lege relativ la recunoașterea unirei Basarabiei.

Desmintirea tratativelor naționalisto-averesce.

BUCUREȘTI. — Conducerea Partidului național dă o categorică desmintire sunului relativ la preținsele tratative de fuzionare între acest partid și partidul dnii general Averescu.

Se cere o nouă emisiune de monedă.

BUCUREȘTI. — „Adevărul” publică o serie de articoli cerând guvernului să facă o nouă emisiune de monedă. Specialiștii economiști cari tratează această chestiune în coloanele munitului ziar își motivează această cerere cu mizeriile pe cari le pricinuesc marea lipsă de monedă măruntă. Aceiași specialiști arată că dacă guvernul nu ia grabnice măsuri, în curând vom avea o criză economică care va ajuta înflorirea uzurii.

Represalii italiene pentru neachitarea bonurilor de stat.

BUCUREȘTI. — După informațiile ziarului „Lupta” la ministerul de finanțe se discută chestiunea consolidării bonurilor de stat, deoarece creditorii italieni au prevenit pe debitorii români că dacă aceștia în scurtă vreme nu și vor regula datorile, vor cere guvernului italian să confiscate toate vasele comerciale române cari vor intra în porturile italiene.

Crimă sau nenorocire?

— Moartea misterioasă a unei femei din Gai. — În împrejurări cu totul neobișnuite a luat sfârșit viața soției lui Petru Fericeanu. Soția Fericeanu locuia la conacul lor în hotarul comunei Gai. Ei trăiau o viață liniștită de săteni muncitori.

În ziua de 7 Iunie, dimineata pe la orele 5, Petru Fericeanu având afaceri cu socrul său care locuiește în sat, a plecat la acesta lăsându-și soția în pat, dormind. Mare fu surprinderea sotului când la întoarcere femeia nu i-a esit în casă, nici nu era în casă — cum nici la strigătele lui nu a răspuns nimeni, sotul bănuind o nenorocire a început să o caute. După lungi cercetări, îngrozit el descoperă pe soția sa înecată în puțul din fata casei.

Poliția fiind sesizată făcându-se primele investigații și dat fiind circumstanțele a arestat pe sotul victimei, care se găsește reținut la poliție.

Că autorul crimei ar fi Petru Fericeanu nu sunt indicii cu atât mai mult cu cât soții după părerea tuturor trăiau în perfectă armonie și bună înțelegere.

Nu pare exclus că victima singură și-a pus

capăt victii, ea fiind suferindă de epilepsie, boală care în vremea din urmă s'a agravat într'un mod îngrijitor. E probabil că nenorocita femeie într'un acces subit al boalei, a ales această cale tragică spre a scapa de chinurile groazniciei bolii.

Parchetul de altfel a autorizat înhumarea nefericitei victime. REP.

Dela C. F. R.

Începând din ziua de 7 Iunie a. c. orarul serviciului în biourile Direcției Regionale CFR, locale a fost fixat numai de dimineață și anume dela orele 7—13, după amiază biourile rămânând închise. În timpul liber de serviciu funcționarilor cari vor lucra în biourile, vor avea dreptul la ore suplimentare — maxim 45 ore — plata lor fiind socotită în primele luniare cuvenite.

Suntem informați că d. Octavian Popo directorul Regionalelor CFR, Arad și Timișoara, după ce va lua în primire regionala Timișoara, unde e plecat de două zile, își va lua concediu de vară, în care timp dsa va fi substituit de dnul inginer Emil Dima, subdirector regional.

D. N. Constantinescu seful biurului M¹ a plecat pentru o lună la băile Felix, lucrările biurului fiind girate în tot acest timp de către d. Stanca Romulus sub-sef de biou.

În cursul lunii viitoare se crede că se vor pune în circulație noi trenuri automate pe noua linie Arad—Oradia-mare, data fiind extraordinara aglomerație de pasageri în cele două trenuri zilnice. În acest timp se speră că vor fi terminate lucrările de legătură telefonice între stațiuni, din care cauză se resimte oarecare sângăcie în mersul serviciului.

Tot în chestiunea pieței din Sântana.

În No. 2 al ziarului nostru am răspuns cuvințios părintelui Z. Brădean despre intențiunea ce am avut când am scris articolul publicat în „Solidaritatea” No. 28.

Îl rugăm pe stimatul părinte să nu se supere că, scrierea dsa nu a fost publicată în ziar pentru că nu era scris în unele locuri, în limbajul unui răspuns. Ziarul nostru nu are menirea de a face polemică înfinită pentru o chestiune căreia, autoritățile, au fost rugate să-i dea o soluție. I. D.

Teatrul de vară.

— Repertoriul săptămânii. —

SAMBATA: „Valsul fermecat”.

DUMINECA (seara): „Ovreiul arăndaș” cu Barics și Gyözö.

— Din cauza unei indispoziții a artistei M. Horváth direcțiunea teatrului se vede silit ca în locul „Valsului fermecat”, în care numita artistă avea rolul principal, să dea pentru Sâmbătă seara piesa „Veteranul” în rolurile principale cu dnii Barics și Gyözö.

— Direcțiunea teatrului cu mari jertfe materiale a reușit să aducă pe distinsa artistă El. Sándor, dela Opera maghiară, care va debuta în 3 seri și anume: la 12 Iunie în „Traviata”, la 14 Iunie în „Rigoletto” și la 16 Iunie în „Povestile lui Hoffmann”. Bilete pentru toate trei seriile dă de pe acum casieria teatrului.

Cinematografe.

Apollo.

RACHIUL, o dramă de cire în 6 acte, în zilele de 7, 8, 9, 10 Iunie în Apollo. Viața cercului este o viață specială, care seamănă într-o câțiva cu viața cunoscuților bohemii artiști și scriitori. Însă până când aici rolul principal îl avea bunăvoia nepoară în mizerie zilnică și petrecere, aici rolul principal îl are adeseori rachiul, care produce excesele exagerate cu tragediile, dramele acestei vieți zbuoimute. Celebrul regisor danez Alfred Lind a primit aranjarea sigur, pentru că a aflat-o demnă de talentul său.

INFORMAȚIUNI.

— O delegație de academicieni compusă din dnii P. Poni, M. Șutu și Octavian Goga s'a prezentat la dl. N. Iorga să-l roage a reveni asupra hotărârii dsale de a se retrage dela Academie.

— Aflăm că ministerul instrucțiunii a numit pe d. Eugen Spimantu revizor școlar al județului Arad.

— Examenle particulare la Liceul „Moise Nicoară” din Arad încep în ziua de 20 Iunie c. ora 8 dimineața.

— În admirabila stațiune climaterică Moneasa, va avea loc la începutul lunii Iulie, o serbare în favorul ziarului nostru. Își vor da concursul o seamă de artiști și literați.

— Dl. Georgian, inspector general în Ministerul muncii, a sosit în localitate pentru a face obișnuita inspecție în serviciile pendinte de acel Minister.

Cu această ocaziune dânsul va face o vizită și la fabrica Astra pentru a aranja situația muncitorilor concediați, al căror număr trece peste două mii.

— Școala primară de stat din Arad-Gaj nr. 6 de sub conducerea dnei Sălonia Niga m. Putici, va da în 10 Iunie a. c. ora 4 p.m. un festival în Casa Națională din piața Sf. Ioan, cu concursul grădinei de copii de sub conducerea dnei Veturia Bixa, în favorul cercetașilor coh. „Moise Nicoară” și fondului Iosif Moldovan.

Celebra podgorie Cotnari a fost bătută de o grindină puternică. Se socotește 20 la sută din produs, ca pierdut.

— Dnii Silviu Dragomir și dr. St. Bezdechi, profesori agregati la Universitatea din Cluj, au fost înaintați profesori titulari la catedrele respective.

— Ni-se anunță din Timișoara: În urma unui violent schimb de cuvinte din cauza unei artiste dela varieteu, studentul universitar Traian Blășin a aplicat o puternică lovitură de baston în capul sodalului Ignatie Fischer, care după câteva ore de suferințe a murit în spital.

— După constatările făcute la comenziștii și vama din Arad, afacerile stagnează. Singur zăbăritul se mai importă din când în când.

— Duminecă, 10 Iunie, va avea loc în sala mare a școlii medii „Iosif Vulcan” (Str. I. Brătianu nr. 15) concertul elevilor și elevelor d-nelor *Békési-Szalay*. Începutul la orele 4 și jum. după masă.

— La Stockholm s'a ținut un congres internațional al vegetarijanilor. În discursul inaugural milionarul Saxon (Suedia) a vorbit despre importanța misiunii culturale a vegetarijanismului. Delegatul englez a spus că asociațiunile vegetarijaniste engleze din Londra numără peste 10 mii de membri și au un restaurant instalat într'un splendid palat. Delegatul indian Hai Dajal, purtând pitorescul costum indian, a vorbit despre raportul dintre sentimentul jubinei frățești și dintre vegetarijanism. Delegatul maghiar Bicsérdy a vorbit despre progresele vegetarijanismului în Ungaria. Acesta spune că numai un traiu cât mai simplu și mai natural va aduce un viitor mai frumos și mai fericit. La congres au participat delegați din 19 state. Viitorul congres se va ține în Londra în luna lui August 1923.

— „Echo de Paris” anunță că baronul von Steiner fostul om de încredere al ex-împăratului Carol al Austriei, a fost arestat la Paris sub învinuirea de a fi fraudat pe Habsburgi cu un sfert de milion de franci elvetieni, cu prilejul amănătarilor bijuteriilor Coroanei la o firmă din Berna.

— Orfelinatul „Regina Maria” din localitate organizează pentru Duminecă 10 Iunie ora 6 d. a. o mare serbare la Teatrul orășenesc cu un program compus din coruri, jocuri și o piesă de teatru. La serbarca aceasta își va da concursul și muzica militară.

— Se știe că Germania trimisese la București o comisiune care a tratat cu guvernul nostru în vederea rambursării echivalenței valorii hărții monetă emisă prin Banca Generală.

După stabilirea sumei ce trebuia să ni-se ramburseze, 2124.000.000 lei aur, Germania nu s'a mai ocupat de această chestiune.

Ministerul de finanțe se va prevala de dispozițiile legii pentru lichidarea bunurilor inamice, spre a sili pe germanii să ne achite și acea sumă.

— Senatul universitar din București, întrunindu-se Miercuri, seara, pentru a recomanda un profesor titular la catedra de Istoria Românilor, rămasă vacantă prin moartea profesorului Dinițrie Onciul, a recomandat în unanimitate pe d. profesor I. Ursu dela Universitatea din Cluj.

Un alt candidat agreiat de profesorii din București ar fi fost d. Lepădatu profesor la Universitatea din Cluj și membru al Academiei Române.

Dsa a preferat însă să rămâne profesor la Cluj.

— Știri din Helsingfors anunță că opera din Petrograd a fost distrusă de incendiu în timpul reprezentăției. Flăcările ar fi nimicit întreg palatul, iar dintre spectatori ar fi numeroși morți și răniți. Știrea aceasta nu a fost încă confirmată din alte surse.

— Comitetul Societății Scriitorilor Români a proclamat, conform statutelor, ca membri de onoare pe mitropolitul dr. Vasile Suciu, mitropolitul dr. N. Bălan și episcopul dr. Roman Ciorgariu. În ca membri activi a ales pe dnii Ion Marin Sadoveanu, Ion Georgescu (Sibiu), Septimiu Popa, Al. Lupeanu (Blaj), Al. D. Teodoreanu, Ionel D. Teodoreanu, Cezar Petrescu, I. Stoican, Vintilă Rusu-Sirigianu, Scarlat Strucanu și V. Panaitescu (Perpessicus).

Din Teheran (Asia) se anunță că cu ocazia uraganului din ziua de 25 Mai, au fost ucise în Persia peste 4000 persoane.

x Să nu vă nimiciți mobilierul cu stăpîrea steluților, ci curățirea lor s'o faceți prin LOVAS firmă pentru curățirea locuințelor. Primește comenzi și din provincie. Str. Oituz nr. 111. (Ilés-u. 30 a.)

Intâlnire colegială. În sensul convențiunei din Iunie 1908, domniile cari au obținut diploma de învățător la data de mai sus, sunt invitați la intâlnire de 15 ani pe ziua de 24 Iunie 1923, în sala festivă a Seminarului din Arad. — Dr. Victor E. Sabău. Palatul Domeniilor.

— Ciorapii de renume mondial „OSETA” în toate culorile se capătă la firma Kell și Kreusz.

x PE TERASA CAFENELEI ORĂSENEȘTI în fiecare seară cântă muzica condusă de renumitul Zoltan Dudus Körösi. — Înghetată, cafea, mâncări reci. — Serviciu prompt. — Proprietarii români roagă sprîjinul publicului românesc.

Bursa.

ZÜRICH. — Deschiderea. — Berlin 75, New-York 555, Londra 2566, Paris 3590, Milano 26, Praga 1659, Budapesta 975, Belgrad 620, Varșovia 100, Viena 78.

BUCUREȘTI. — Închiderea. — Paris 1265, Berlin 2750, Londra 908, New-York 195, Milano 900, Elveția 3525, Viena 29, Praga 590, Budapesta 425.

VALUTE: Napoleon 700, marca 40, leva 150, lira turcească 110, piundul englez 890, francul francez 1330, lira 890, drahma 280, dinarul 220, dolarul 193, marca poloneză 45, cor. austriacă 29, cor. ungară 425, socol 580.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.
Cenzurat: NICHIN.

Cursuri de vară ale prof. GOLDBERG, de limbi străine, pentru adulți, începători și avansați și pentru copii de la 6 - 14 ani. Română franceză, engleză, germană, ușor, repede și corect. Arad, Strada Eminescu No. 17, (fost 9).

Societatea pe acții pentru Exploatarea din Jurul Aradului, Chișineu, Județul Arad.

Prospect de emisiune.

În baza deciziei Adunării Generale ordinare din 15 Aprilie 1923, Consiliul Administrației a decis sporirea capitalului social de la 1.000.000 Lei la 2.000.000 Lei prin emiterea a 2000 acțiuni la purtător în valoare nominală de 500 lei fiecare.

Acțiunile se atribuiesc numai vechilor acționari în proporție de una acțiune nouă pentru fiecare acțiune veche și se pot subscrie până la 12 Iunie 1923.

Cursul de emisiune este de 500 Lei, care se va achita integral cel mai târziu până la 25 Iunie 1923.

Subscrierile se primesc la Casa Societății din Chișineu sau Banca Somănească Sucursala Arad, unde se face și plata.

Acțiunile neoplate rămân la dispoziția Consiliului de Administrație, care va decide asupra lor cum va crede ee cuviință.

Arad, la 8 Iunie 1923.

Consiliul de Administrație.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

No. 721/I-1923.

Publicațiune de licitație.

Se scoate la licitație refacerea trotuarului din lemn la podul Soborșin—Valea-Mare de pe șos. naț. Arad—Soborșiu—Dobra am. 88.70—88 din județul Arad.

Valoarea de pe aviz este aproximativ de Lei 28.000.

Licitațiune se va ține la Direcțiune Generală de pod. și șos. și la prefectura județului Arad, în ziua de 18 Iunie 1923, la ora 11 a. m.

D-nii concurenți pot lua informațiuni pentru condiții dela Direcțiunea Generală de pod. și șos. și dela prefectura județului Arad, în orele de serviciu.

Supraoferte nu se primesc.

Arad, la 8 Iunie 1923.

Serv. de pod. și șos. Arad.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

No. 721/I-1924.

Publicațiune de licitație.

Se scoate la licitațiune revopsirea tablă-erului podului Nr. 5 de pe șos. naț. Oradea-Mare—Timișoara—Baziaș între km. 150—151 din județul Arad.

Valoarea de pe aviz este aproximativ de Lei 77.490.

Licitațiunea se va ține la Direcțiunea Generală de pod. și șos. și la prefectura județului Arad, în ziua de 18 Iunie 1923, la ora 11 a. m.

D-nii concurenți pot lua informațiuni pentru condiții dela Direcțiunea Generală de pod. și șos. și dela prefectura județului Arad, în orele de serviciu.

Supraoferte nu se primesc.

Arad, la 8 Iunie 1923.

Serv. de pod. și șos. Arad.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

No. 802/I-1923.

Publicațiune de licitație.

Se scoate la licitațiune repararea cantonului dublu de pe șos. județană Micălacă—Hâlmagiu km. 15—17 din jud. Arad.

Valoarea de pe deviz este aproximativ de Lei 190.000.

Licitațiune se va ține în Direcțiunea Generală de pod. și șos. în ziua de 18 Iunie 1923, la ora 11 a. m.

D-nii concurenți pot lua informațiuni pentru condiții dela Dir. Generală de pod. și șos. în orele de serviciu.

Supraoferte nu se primesc.

Arad, la 8 Iunie 1923.

Serv. de pod. și șos. Arad.

Industria Textilă Arădana

Societate Anonimă S. A.

Filatură de bumbac
Tesarie de bumbac
Albitură :: Vopsătorie

Adresa telegrafică: TEXTILARAD.

Telefon 758. :: Telefon 758.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

No. 688/I-1923.

Publicațiune de licitație.

În baza ordinului Nr. 12317-1923 a Direcțiunei Generale de poduri și șosele se publică licitație pentru darea în arendă a dreptului de percepere a taxelor de trecere la podurile peste Mureș din Soborșin—Valea Mare și Radna—Lipova, care se va ține la serviciul subsemnat în ziua de 20 Iunie a. c. la ora 10, observând prescrierile Legii contabilității publice art. 72-85.

Depunerea garanției provizorie de 4% sumei din oferta se va adevăra prin recepția anexată ofertei.

Condițiunile de licitației, modelul de ofertă, tabloul taxelor, caetul de sarcini și termenul de contract se pot vedea zilnic în oarele ofiase.

Arad, la 5 Mai 1923.

Serv. de poduri și șos. Arad.

Industria de Ulei din Arad

S. P. A.

Arad, Bul. Regele Ferdinand I. Nr. 22.

Fabricate și Articole noastre: Uleiuri vegetale, uleiuri minerale, turte de ulei, petrol, lustru (firais), tovoțe, unsoare de trăsură, benzin

Specialitatea noastră: ULEIU PENTRU

PODELE. — Kitt pentru geamuri.

Telegram

Telefon 135

IOAN MARIAN

antreprenor. Execută totfelul de clădiri noi, transformări și reparaturi. :: Pregătește planuri și devize gratuit. ::

Arad, Str. E. Chiba Birta 40 (nou)

Cești și răspândiți ziarul „TRIBUNA ARADULUI”

„BANCA CENTRALĂ”

pentru Industrie și Comerț S. A. CLUJ

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Sucursala: ARAD

BUL. REGELE FERDINAND
(IN CASELE PROPRII)

Capitalul de acții

L 5.000.000 depl. vărs.

Fonduri de rezervă

Lei 16.000.000

Are o magazie proprie cu capacitate 500—700 vagoane.

Telefon No. 860 și 330.

Telefon No. 860 și 330.

CEA MAI MARE BANCĂ ARDELEANĂ!

Se ocupă cu tot felul de operații de bancă, finanțează întreprinderi comerciale și industriale, desface în mare tot felul de mărfuri; face afaceri de import-export în mare, dă avansuri pe mărfuri, pe cari le înmagazinează în depozitele proprii. Cumpără și vinde valute și face operații de devize.

Primește depozite sare fructificare, pentru cari pe lângă, că oferă o garanție absolută, plătește cel mai urcat procent, ca interese (netto 5 - 6 1/2 %) plătiind în plus din al său și impozitul către stat.

Banca Centrală din Cluj a înființat cea mai mare și modernă Fabrică de Sărmă și cuie și de sticlă întreaga România-Mare și multe alte întreprinderi industriale și comerciale.

Are Sucursale: în Arad, Alba Iulia, Bistrița, Hațeg, Oradea-mare, Sibiu și Turda și va mai înființa în Timișoara și Brașov și în toate centrele comerciale de dincoace de Carpați.